

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)

Навчально-науковий інститут фінансів,
економіки, управління та права

Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної
академії наук України» (Україна)

Інститут демографії та проблем якості життя
Національної академії наук України (Україна)

Херсонський навчально-науковий інститут (Україна)

Національного університету кораблебудування
імені адмірала Макарова (Україна)

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова (Україна) Навчально-
науковий інститут «Українська інженерно-педагогічна академія» Харківського

Національного університету імені В.Н. Каразіна (Україна)

Центр міграційних досліджень Варшавського університету (Польща)

Вільнюський технічний університет імені Гедимінаса (Литва)

Університет в Нове Місто (Словенія)

Інститут інновацій «Ідея» (Латвія)

Тракійський університет (Болгарія)

СУЧАСНА ЕКОНОМІЧНА НАУКА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Матеріали XIV Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції з міжнародною участю
07 листопада 2024 року

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА

Полтава 2024

УДК 330.101.8(477)
С 91

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
керівництва Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
заборонено

Редакційна колегія: д.е.н., професор М.Г. Безпарточний; к.е.н., доцент
М.Б. Чижевська; к.е.н., доцент О.М. Шевченко

Сучасна економічна наука: теорія і практика: Матеріали
XIV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції з міжнародною
участю, 07 листопада 2024 р. Полтава: Національний університет імені Юрія
Кондратюка, 2024. 156 с.

Наукові дослідження авторів спрямовано на з'ясування теоретичних
проблем розвитку сучасних економічних систем в умовах глобалізаційних
процесів, економіки бізнесу в умовах воєнного стану та поствоєнного
відновлення, теорії та практики маркетингу, енергетичних, економічних та
фінансових інновацій в умовах євроінтеграції, моделювання та прогнозування
соціально-економічних процесів тощо.

Збірник розраховано на наукових працівників, аспірантів, студентів та
усіх, хто цікавиться проблемами сучасної економічної науки.

*Матеріали друкуються мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.*

**©Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»**

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1 **РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ В УМОВАХ** **ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

Безпарточний М.Г., Тодорка Атанасова ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ В ЛОГІСТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	9
Теодоріна Турлакова, Валявський С.М. РОЛЬ БІОЕКОНОМІКИ В СИСТЕМІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПІВ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ	11
Васенко В.В., Шевченко О.М. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ ПОРУШЕННЯ РИНКОВОЇ РІВНОВАГИ	13
Великань А.О., Шевченко О.М. ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК РУШІЙ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	16
Гвозденко В.О., Шевченко О.М. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ	18
Грицько Д.А., Житник Д.М., Шульга А.В., Чижевська М.Б. КАПІТАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ ШЛЯХИ ЗБІЛЬШЕННЯ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ	20
Гурошева Д.А., Шевченко О.М. ШЛЯХИ ЗБІЛЬШЕННЯ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ	22
Дубіщев В.П., Еліна Мікельсоне ЕВОЛЮЦІЯ ТА РОЛЬ ВАЛЮТНИХ СИСТЕМ У РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІК	24
Дубіщев В.П., Іващенко А.Р. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ТА ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ У ВИМІРАХ МЕТОДОЛОГІЙ МЕЙНСТРИМНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ТЕОРІЙ	26
Ємець Ю.М., Шевченко О.М. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ	28
Жовнір Н.М., Прійдан А., Шевченко К. ТРАНСФОРМАЦІЯ РИНКУ ПРАЦІ В УКРАЇНІ	30
Сидоренко Д.М. ЕНЕРГЕТИЧНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	33
Тесля Д., Козина С., Чижевська М.Б. АНАЛІЗ БЮДЖЕТУ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	35

Чайка А.С. ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	36
Чижевська М.Б., Венгер В.В., Романовська Н.І. ПОВЕДІНКА СПОЖИВАЧІВ В УКРАЇНІ	39
Шапошник Н.С., Шевченко О.М. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ НАЦІОНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	41
Крістіна Чижюнієне, Шевченко О.М. ПЕРЕВАГИ ФІНАНСОВОЇ ІНКЛЮЗІЇ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	43
Щербача В.А. ДЕМОГРАФІЧНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	45

СЕКЦІЯ 2
ЕКОНОМІКА БІЗНЕСУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Ведмідь В.Г., Чижевська М.Б. ОСОБЛИВОСТІ БЮДЖЕТУ ОТГ	47
Горбунова М.Р, Кулаков О.Ю., Кулакова С.Ю. АДАПТАЦІЯ БІЗНЕС-СТРАТЕГІЇ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА ДО УМОВ ВОЄННОГО ЧАСУ ТА КРИЗИ	49
Григор'єва О.В., Вересова В.Д. ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	51
Дем'янчук М.А. ПІДПРИЄМНИЦТВО МІГРАНТІВ НА ТЛІ ВІЙСЬКОВИХ КОНФЛІКТІВ: ВИСНОВКИ З ОГЛЯДУ ЛІТЕРАТУРИ	53
Ємець В.С., Кулакова С.Ю. ТРАНСФОРМАЦІЯ БІЗНЕС-МОДЕЛЕЙ ВІДПОВІДНО ДО ВИКЛИКІВ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	55
Литвин В.М., Хадарцев О.В. СЕРТИФІКАЦІЯ ТА ЛІЦЕНЗУВАННЯ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ	57
Мехеда Я.Р., Хадарцев О.В. ПОДАЛЬШИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	59
Надточій І.І. УДОСКОНАЛЕННЯ МОДЕЛІ ОРГАНІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ	61
Пархоменко Н.О., Дементьєв О.М. ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ В ДІЯЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ	64

Руснак А.В. ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПЛАНУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ	66
Скачко Я.О. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇН	68
Філонова Л.М., Хадарцев О.В. ЗНАЧУЩІСТЬ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ	70
Хадарцев К.О., Убийвовк І.І., Хадарцев О.В. ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ БІРЖОВОГО ТЕХНІЧНОГО АНАЛІЗУ У ДОСЛІДЖЕННЯХ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА	72
Чорнобель А.Б., Хадарцев О.В. ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КЕРІВНИКА ПРОЄКТУ В СУЧАСНОМУ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩІ	74
Шевченко Т.К., Іванова С.О., Чижевська М.Б. РОЗВИТОК МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА УКРАЇНИ	77
Шукевич А.О., Оленко Н.Ю., Галайда Т.О. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СПРИЯТЛИВОГО СОЦІАЛЬНО- ПСИХОЛОГІЧНОГО КЛІМАТУ В КОМПАНІЇ ЯК ЧИННИК ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ	79
Шумілова А.Ю., Шевченко О.М. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	81
Ярмухаметова В.В., Кулакова С.Ю. ЕЛЕКТРОННИЙ БІЗНЕС В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ КРИЗИ ТА ВІЙНИ	83
Яцкова Н.С., Кулакова С.Ю. ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ЯК ФАКТОР ЗРОСТАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	85

СЕКЦІЯ 3

ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА СУЧАСНОГО МАРКЕТИНГУ

Virgilija Zinkeviciute, Rynda Yulian STRATEGIC FRAMEWORK FOR BUILDING PARTNERSHIPS WITH CLIENTS: KEY PRINCIPLES AND APPROACHES	88
Franci Avsec, Sosnin Artem DEVELOPMENT OF THE BRAND OF EDUCATIONAL PROGRAM 075 “MARKETING” AS A FACTOR OF COMPETITIVE ADVANTAGE	90
Jaroslav Korecko, Kharchenko Artem ANALYTICS IN DIGITAL MARKETING: HOW DATA CHANGES COMMUNICATION STRATEGIES	90

Артюх А.В.	
ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА ПЕРСОНАЛІЗАЦІЮ МАРКЕТИНГОВИХ КАМПАНІЙ	94
Любомир Чундерлік, Галайда Т.О.	
МАРКЕТИНГ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ ЯК СУЧАСНИЙ ІНСТРУМЕНТ ПРОСУВАННЯ БРЕНДУ ДЛЯ БІЗНЕСУ	96
Гребцов В.О.	
ВПЛИВ ВІЙНИ НА СПОЖИВЧУ ПОВЕДІНКУ ТА МАРКЕТИНГОВІ СТРАТЕГІЇ В УКРАЇНІ: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТА ПРАКТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ	98
Добрянська В.В., Харченко В.	
МЕРЧАНДАЙЗИНГ ЯК ВАЖЛИВИЙ ІНСТРУМЕНТ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ МАРКЕТИНГОВИХ КОМУНІКАЦІЙ	100
Донець С.Є., Шевченко О.М.	
ЕТИЧНИЙ МАРКЕТИНГ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	102
Жасміна Гржініч, Івасенко О.А.	
ПЕРСОНАЛІЗАЦІЯ ДОСВІДУ СТУДЕНТА ЧЕРЕЗ ЦИФРОВИЙ МАРКЕТИНГ: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ	105
Інзик М.О., Васюта В.Б.	
ОСОБЛИВОСТІ МАРКЕТИНГОВОЇ ТОВАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА	107
Коваль А.К., Костелян К.А., Калантай К.О.	
ОМНІКАНАЛЬНИЙ МАРКЕТИНГ: ЯК ОБ'ЄДНАТИ РІЗНІ КАНАЛИ ДЛЯ АДАПТИВНОЇ СТРАТЕГІЇ	109
Пивоваров В.О., Хабло К.В., Кулакова С.Ю.	
МАРКЕТИНГ В ЕПОХУ ЦИФРОВІЗАЦІЇ: РОЛЬ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ У ФОРМУВАННІ СПОЖИВЧИХ УПОДОБАНЬ	111
Поліщук В.О.	
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО МАРКЕТИНГОВИХ СТРАТЕГІЙ НА РИНКУ УКРАЇНИ	113
Федоша М.О., Шевченко О.М.	
ЦИФРОВИЙ МАРКЕТИНГ В УКРАЇНІ: КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ	115
Чобіток В.І., Годунов С.Д.	
МОНІТОРИНГ І ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ РЕКЛАМИ ПІДПРИЄМСТВА	117
Ярмухаметова В.В., Васюта В.Б.	
МАРКЕТИНГОВИЙ АНАЛІЗ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТОВАРУ	119

СЕКЦІЯ 4
ЕНЕРГЕТИЧНІ, ЕКОНОМІЧНІ ТА ФІНАНСОВІ ІННОВАЦІЇ В
УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Besic Bauchadze, Kseniia Chichulina THE MAIN TRENDS IN SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN EUROPE	121
Svitlana Bilenkova, Kseniia Chichulina SUSTAINABLE DEVELOPMENT POLICY IN UKRAINE AND EUROPE	123
Горбунова М.Р., Щур-Дунець О.І., Міняйленко І.В. ПРИНЦИПИ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	125
Карпенко А.С., Васюта В.Б. ІННОВАЦІЇ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	127
Кривонос Л.М., Васюта В.Б. СЕГМЕНТАЦІЯ РИНКУ ТА ВИБІР ЦІЛЬОВОЇ АУДИТОРІЇ В ТОВАРНІЙ ПОЛІТИЦІ ПІДПРИЄМСТВА	129
Міняйленко І.В., Малофєєв Р.В., Пивоваров В.О. ПЕРСПЕКТИВИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЦУКРОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ У СПІВПРАЦІ З ЄС	131
Пивоваров В.О., Ткаченко А.О., Міняйленко І.В. РОЛЬ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНИХ ЕНЕРГЕТИЧНИХ ПРОЄКТІВ УКРАЇНИ: СПІВПРАЦЯ З ЄС	134
Худолій Ю.С., Худолій А.В. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СТІЙКОГО ФІНАНСУВАННЯ	136
Ярмухаметова В.В., Міняйленко І.В. ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІЗУ ІННОВАЦІЙ У СТАЛІЙ ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	138
Яцкова Н.С., Щур-Дунець О.І., Міняйленко І.В. ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА РОЗВИТОК СТАЛОГО ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	140

СЕКЦІЯ 5
МОДЕЛЮВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

Бут Р.А. КОМПЛЕКСНИЙ АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ НА ОСНОВІ ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНИХ МОДЕЛЕЙ	143
Кобець С.П. РОЗРОБКА МОДЕЛІ МАКСИМІЗАЦІЇ ПРИБУТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА	145

Красун Я.А. ВАРТІСТЬ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ У ДЕРЖАВНИХ УНІВЕРСИТЕТАХ: ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА ТА ПОТЕНЦІАЛ ОПТИМІЗАЦІЇ	147
Овсієнко А.І. МОДЕЛІ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ РЕГІОНУ	149
Филипась Т.К. ОПТИМІЗАЦІЯ ВИТРАТ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА	151
Щербініна С.А., Підшва Д.Г. РОЛЬ ПРОГНОЗУВАННЯ ТА СТРАТЕГІЧНОГО АНАЛІЗУ У ФОРМУВАННІ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	153

СЕКЦІЯ 1
РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ В УМОВАХ
ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

УДК 656.07

Безпарточний М.Г., д.е.н., професор,
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Тодорка Атанасова, доктор, професор
Тракійський університет, Болгарія

ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ В ЛОГІСТИЧНІЙ
ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Забезпечення ефективного функціонування підприємства досягається за рахунок використання інформаційних систем та технологій. Впровадження інформаційних систем та технологій на сучасних підприємствах здійснюється швидкими темпами, оскільки це дозволяє оптимізувати операційну діяльність. Один із напрямів операційної діяльності підприємства є логістика. Логістичні процеси на підприємстві охоплюють низку напрямів, зокрема, закупівлі сировини і матеріалів, виробнича діяльність, складування, розподіл продукції. Для взаємодії між зазначеними видами логістики на підприємстві виникає необхідність використання інформаційних систем та технологій. Інформаційні системи та технології в логістичній діяльності підприємства спрямовані на координацію сировинних і товарних потоків, фінансів, інформації тощо. Враховуючи вищезазначене, виникає необхідність розгляду існуючих інформаційних систем та технологій в логістиці та надання їм відповідної характеристики.

За результатами авторського узагальнення існуючих інформаційних систем та технологій [1-4], а також практики їх застосування у логістичній діяльності підприємства визначені наступні з них:

Inventory Management Systems – інформаційна система, яка передбачає відстеження в реальному часі запасів з використанням RFID та штрих-кодів; включає автоматичне змінювання замовлення на основі даних про продажі та рівень запасів.

Warehouse Management Systems – програмне забезпечення, яке оптимізує простір для зберігання, процеси підбору та пакування продукції; слугує також інструментом для управління продуктивністю та розподілом робочої сили у складській логістиці підприємства.

Transportation Management Systems – інформаційна технологія, яка передбачає оптимізацію товароруку (алгоритми, які визначають найбільш ефективні маршрути постачання); включають функцію управління

перевізником – інтеграцію із декількома перевізниками для кращих варіантів і вартості доставки.

Data Analytics – інформаційна система для прогнозування майбутнього попиту та оптимізації рівня запасів на основі аналізу історичних даних про продажі; дозволяє аналізувати ключові показники ефективності (KPI) щодо ефективності логістичної діяльності з метою усунення слабких місць та визначення напрямів удосконалення.

Supply Chain Management – інформаційні платформи, які сприяють спілкуванню між постачальниками, роздрібними торговельними підприємствами та постачальниками логістичних послуг; забезпечують видимість у всьому ланцюжку постачання, допомагаючи виявити вузькі місця.

Customer Relationship Management – інформаційні системи, які за рахунок інтеграції з логістикою дозволяють отримувати та аналізувати логістичні дані, спрямовані на покращення рівня обслуговування споживачів.

E-commerce Integration – інформаційні системи, які сприяють безперебійному виконанню замовлень в онлайн та фізичних магазинах, покращуючи процес покупок; формують багатоканальні рішення, зокрема, такі як краудсорсингова доставка або доставка дроном, підвищують ефективність швидкого охоплення споживачів.

Mobile Technology – мобільні застосунки для управління запасами та спілкування в режимі реального часу між логістичним персоналом; GPS-трекінг та мобільні рішення для відстеження відправлень у реальному часі.

Automation and Robotics – автоматизовані системи комплектування та автономні транспортні засоби використання, робототехніки на складах для комплектування та пакування продуктів, інноваційні технології у методах доставки для швидшого обслуговування.

Blockchain Technology – інформаційна система, спрямована на покращення відстеження продуктів, забезпечення безпечних транзакцій між контрагентами в ланцюжку постачання.

Artificial Intelligence – інструменти на основі штучного інтелекту, які аналізують дані для прогнозування тенденцій і оптимізації логістичних операцій; чат-боти для обслуговування клієнтів: покращення підтримки клієнтів для запитів і проблем із замовленнями.

Таким чином, існує значна кількість інформаційних систем та технологій, які активно використовуються за різними видами логістичної діяльності підприємства. Використання інформаційних систем та технологій у логістичній діяльності підприємства має важливе значення для підтримки операційної ефективності, підвищення рівня задоволення споживачів та забезпечення сталого зростання.

Література

1. Butt, A. S., Ali, I., & Govindan, K. (2023). The role of reverse logistics in a circular economy for achieving sustainable development goals: a multiple case study of retail firms. *Production Planning & Control*, 35(12), 1490–1502.

<https://doi.org/10.1080/09537287.2023.2197851>

2. Gustafsson, E., Jonsson, P. and Holmstrom, J. (2021). Reducing retail supply chain costs of product returns using digital product fitting, *International Journal of Physical Distribution & Logistics Management*, Vol. 51 No. 8, pp. 877-896. <https://doi.org/10.1108/IJPDLM-10-2020-0334>

3. Jagtap S, Bader F, Garcia-Garcia G, Trollman H, Fadiji T, Salonitis K. (2021). Food Logistics 4.0: Opportunities and Challenges. *Logistics*, 5(1):2. <https://doi.org/10.3390/logistics5010002>

4. Loske, D., Klumpp, M. (2020). Verifying the effects of digitalisation in retail logistics: an efficiency-centred approach. *International Journal of Logistics Research and Applications*, 25(2), 203-227. <https://doi.org/10.1080/13675567.2020.1815681>

УДК 338.24:[502.131.1:620.925](477)

Теодоріна Турлакова, доктор, професор
Економічний університет в Варні, Болгарія,
Валявський С.М., к.е.н., доцент
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

РОЛЬ БІОЕКОНОМІКИ В СИСТЕМІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПІВ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ

Лінійна модель економіки залежить від викопних ресурсів, які використовуються як сировина. Вхідна сировина, побічні продукти та продукти, що використовуються у процесах виробництва і споживання, у кінцевому підсумку стають відходами, які повторно вже не використовуються. Наслідки такої нестійкої промислової системи призводять до виснаження невідновлюваних ресурсів і велику кількість відходів.

Ключовою характеристикою циркулярної моделі економіки є те, що додана вартість ресурсів, матеріалів і продуктів максимізується, а кількість відходів мінімізується. Відходи повторно використовуються з дотриманням ефективної процедури та ієрархії поводження з відходами та побічними продуктами.

Таблиця 1

Порівняння ефектів лінійної та циркулярної економіки

Ефекти лінійної економіки	Ефекти циркулярної економіки
– досягнення економічних цілей без врахування соціальних та екологічних обмежень або зовсім ігноруючи їх; – залежність від природних ресурсів, особливо викопних; – збільшення витрат на видобуток	– скорочення споживання природних ресурсів, підвищення ефективності їх використання; – зменшення кількості відходів, що підлягають утилізації